

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

ประมวลกฎหมายที่ดิน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

คดีที่ผู้ฟ้องคดีเป็นเอกชนยื่นฟ้องเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานทางปกครองว่า ผู้ฟ้องคดีนำหลักฐาน ส.ค. ๑ มาขออนุญาตออกโฉนดที่ดินต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ คัดค้านการออกโฉนดที่ดินโดยอ้างว่า ที่ดินอยู่ในเขตทางหลวง ซึ่งได้ทำการสอบสวนเปรียบเทียบและไม่อาจออกโฉนดที่ดินให้ได้และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งยกเลิกคำขออนุญาตออกโฉนดที่ดิน ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำสั่ง การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามเพิกถอนการคัดค้านการออกโฉนดที่ดินและให้ถอดป้ายแสดงแนวเขตที่ดินสงวนกรมทางหลวงออกไปจากที่ดินแล้วนำไปปักในเขตที่แท้จริงให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ สั่งให้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกโฉนดที่ดินทั้งสามแปลงให้แก่ผู้ฟ้องคดี ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามให้การว่า หลักฐาน ส.ค. ๑ ที่ผู้ฟ้องคดีนำมาขออนุญาตไม่ถูกต้องตรงกับตำแหน่งที่ดินของผู้ฟ้องคดี จึงไม่อยู่ในเกณฑ์ที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะออกโฉนดที่ดินให้ได้ คำสั่งยกเลิกการออกโฉนดที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชอบด้วยกฎหมาย ที่ดินดังกล่าวเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน การขออนุญาตออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีจึงทับซ้อนกับที่ดินสงวนของกรมทางหลวง เห็นว่า คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพิกถอนการคัดค้านการออกโฉนดที่ดิน และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกโฉนดที่ดินทั้งสามแปลงให้แก่ผู้ฟ้องคดี อันเป็นการฟ้องขอให้คุ้มครองสิทธิในที่ดินพิพาท ซึ่งผู้ฟ้องคดีมุ่งหมายใช้สิทธิทางศาล เพื่อให้ศาลมีคำพิพากษารับรองและคุ้มครองสิทธิในที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างเป็นสำคัญ ซึ่งการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ คัดค้านการออกโฉนดที่ดินถือเป็นการโต้แย้งสิทธิในที่ดิน ตาม ส.ค. ๑ ของผู้ถูกฟ้องคดี ดังนั้น การที่ศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งตามคำขอของผู้ฟ้องคดีได้นั้น จำต้องพิจารณาให้ได้ความเสียก่อนว่า ที่ดินพิพาทเป็นที่ดิน ซึ่งผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิครอบครองตามที่กล่าวอ้างหรือเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินเป็นสำคัญแล้ว จึงจะพิจารณาประเด็นอื่นต่อไป จึงเป็นคดีเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน อันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม